

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Відокремлений структурний підрозділ
«Економіко-правничий фаховий коледж Запорізького національного університету»
Директор

Олена ГРИБАНОВА
«17» вересня 2025

**КУРС ПІДПРИЄМНИЦТВА КОМПАНІЯ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**підготовки фахових молодших бакалаврів
галузі знань: D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності: D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок
освітньо-професійної програми: Фінанси і кредит**

Укладач: Тарас ГУЦАЛ

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії
економічних дисциплін та менеджменту
Протокол № 1 від «28» серпня 2025
Голова ЦК

Ірина МОРДВІНОВА
(підпис) (ім'я, прізвище)

Ухвалено Методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «17» вересня 2025
Заступник директора з НМР

Альона ХОДАКОВСЬКА
(підпис)

2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>D Бізнес, адміністрування та право</u> (шифр і назва)	Нормативна	
		Цикл дисциплін професійно-практичної підготовки	
Загальна кількість годин – 90 год.	Спеціальність <u>D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки: II	
		-й	4-й
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 4 год.	Освітньо-професійна програма <u>Фінанси і кредит</u>	год.	18 год.
		Практичні, семінарські	
		год.	18 год.
	Лабораторні		
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: фаховий молодший бакалавр	год.	год.
		Самостійна робота	
		год.	54 год.
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання вибіркової навчальної дисципліни **«Курс підприємництва «КОМПАНІЯ»** є розвиток підприємницьких компетентностей задля кращої підготовки до ринку праці. Розвиток навичок підприємливості серед молоді відповідає потребам українських роботодавців у кваліфікованих працівниках, а також заохотить молодих людей до розвитку економіки у регіонах свого проживання.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формування у здобувачів освіти розуміння сутності підприємництва, його ролі в економічному розвитку держави та суспільства;
- набуття практичних навичок створення, організації та управління студентською міні компанією;
- ознайомлення з основними етапами започаткування та ведення власної справи;
- формування вмінь генерувати, оцінювати та реалізовувати бізнес-ідеї;
- розвиток навичок командної роботи, ефективної комунікації та лідерства;
- формування навичок фінансової грамотності, ведення обліку доходів і витрат, аналізу фінансових результатів діяльності;
- ознайомлення з принципами соціально відповідального та етичного

ведення бізнесу;

- формування навичок підготовки бізнес-плану, презентації проєктів та представлення результатів діяльності компанії;
- розвиток здатності оцінювати ризики, знаходити шляхи їх мінімізації та адаптуватися до змін бізнес-середовища;
- підготовка студентів до свідомого самовизначення, подальшої успішної трудової діяльності та реалізації власних підприємницьких ініціатив.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти набуває **програмні компетентності**:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність працювати самостійно і в команді, налагоджувати комунікаційні зв'язки та міжособистісні взаємодії під час вирішення поставлених завдань.

СК01. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК02. Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами законодавства.

Програмні результати навчання, які досягаються за допомогою вивчення дисципліни:

РН01. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

РН06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

РН17. Демонструвати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень особистого професійного розвитку.

Міждисциплінарні зв'язки. Вибіркова навчальна дисципліна «Курс підприємництва «КОМПАНІЯ» вивчається на основі знань, які студенти і слухачі отримали з попередніх курсів, має структурно-логічні зв'язки з такими навчальними дисциплінами як Основи бухгалтерського та фінансового обліку, Основи правознавства, Фінанси, Гроші і кредит.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Знайомство з курсом підприємництва «Компанія». Формування команди міні-компанії

Ознайомлення зі змістом курсу, його метою, завданнями та особливостями реалізації програми Junior Achievement. Формування команди міні-компанії, визначення напрямів співпраці, розподіл початкових обов'язків та розвиток навичок командної роботи.

Тема 2. Генерація бізнес-ідеї для майбутньої міні-компанії. Оцінка бізнес-ідеї

Вивчення методів пошуку та розробки бізнес-ідей. Аналіз потреб споживачів, оцінка перспективності запропонованих рішень, визначення конкурентних переваг майбутнього продукту або послуги.

Тема 3. Соціальне підприємництво

Розгляд сутності соціального підприємництва та його ролі у вирішенні суспільно важливих проблем. Ознайомлення з прикладами успішних соціальних підприємств та можливостями поєднання підприємницької діяльності із соціальною місією.

Тема 4. Вибір продукту чи послуги міні-компанії. Формування бізнес-ідеї

Обґрунтування вибору продукту або послуги для діяльності міні-компанії. Уточнення бізнес-ідеї, визначення цільової аудиторії та основних характеристик майбутнього товару чи послуги.

Тема 5. Зустріч з ментором. Розробка бізнес-плану

Ознайомлення з практичним досвідом підприємницької діяльності під час взаємодії з ментором. Формування структури бізнес-плану, визначення цілей, ресурсів, ризиків та очікуваних результатів діяльності міні-компанії.

Тема 6. Посади та ролі в міні-компанії. Створення стартового капіталу, випуск акцій

Визначення організаційної структури міні-компанії та функціональних обов'язків її учасників. Розгляд механізмів формування стартового капіталу, порядку випуску акцій та залучення інвестицій.

Тема 7. Зустріч з ментором. Організація загальних зборів щодо офіційного створення міні-компанії

Проведення консультацій із ментором щодо початку діяльності підприємства. Підготовка та проведення загальних зборів, ухвалення установчих рішень та офіційне створення міні-компанії.

Тема 8. Закупівлі і виробництво. Визначення собівартості одиниці продукції та розрахунок точки беззбитковості

Ознайомлення з процесами закупівлі ресурсів та організації виробництва продукції. Розрахунок собівартості, аналіз витрат і визначення точки беззбитковості як інструменту планування діяльності.

Тема 9. Бюджетування та звітування міні-компанії

Формування навичок планування доходів і витрат підприємства. Ведення фінансового обліку, складання звітності та оцінювання результатів господарської діяльності міні-компанії.

Тема 10. Маркетинг. Організація продажу продукції. Зустріч з ментором

Вивчення основ маркетингової діяльності, способів просування продукції та залучення клієнтів. Планування і здійснення продажів, аналіз результатів збуту та отримання практичних рекомендацій від ментора.

Тема 11. Закриття та звітування міні-компанії. Презентація на регіональний конкурс «Компанія року 2026»

Підбиття підсумків діяльності міні-компанії, підготовка фінансового та підсумкового звітів. Розробка презентаційних матеріалів, представлення результатів роботи та участь у регіональному конкурсі «Компанія року 2026».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		с/п	лаб.	сам.роб. інд.завд.	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Знайомство з курсом підприємництва «Компанія». Формування команди міні-компанії.	7	2	2		3
Тема 2. Генерація бізнес-ідеї для майбутньої міні-компанії. Оцінка бізнес-ідеї.	5	1	1		3
Тема 3. Соціальне підприємництво.	8	2	2		4
Тема 4. Вибір продукту чи послуги міні-компанії. Формування бізнес-ідеї.	5	1	1		3
Тема 5. Зустріч з ментором. Розробка бізнес-плану.	7	2	2		3
Тема 6. Посади та ролі в міні-компанії. Створення стартового капіталу, випуск акцій.	5	1	1		3
Тема 7. Зустріч з ментором.	7	2	2		3

Організація загальних зборів щодо офіційного створення міні-компанії.					
Тема 8. Закупівлі і виробництво. Визначення собівартості одиниці продукції та розрахунок точки беззбитковості.	5	1	1		3
Тема 9. Бюджетування та звітування міні-компанії.	7	2	2		3
Тема 10. Маркетинг. Організація продажу продукції. Зустріч з ментором.	7	2	2		3
Тема 11. Закриття та звітування міні-компанії. Презентація на конкурс «Компанія року 2026».	7	2	2		3
Разом за курс	70	18	18		34
Інд.ДЗ	20				20
Усього годин	90	18	18		54

5. Темі лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Знайомство з курсом підприємництва «Компанія». Формування команди міні-компанії.	2
2	Генерація бізнес-ідеї для майбутньої міні-компанії. Оцінка бізнес-ідеї.	1
3	Соціальне підприємництво.	2
4	Вибір продукту чи послуги міні-компанії. Формування бізнес-ідеї.	1
5	Зустріч з ментором. Розробка бізнес-плану.	2
6	Посади та ролі в міні-компанії. Створення стартового капіталу, випуск акцій.	1
7	Зустріч з ментором. Організація загальних зборів щодо офіційного створення міні-компанії.	2
8	Закупівлі і виробництво. Визначення собівартості одиниці продукції та розрахунок точки беззбитковості.	1
9	Бюджетування та звітування міні-компанії.	2
10	Маркетинг. Організація продажу продукції. Зустріч з ментором.	2
11	Закриття та звітування міні-компанії. Презентація на конкурс «Компанія року 2026».	2
Разом		18

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Знайомство з курсом підприємництва «Компанія». Формування команди міні-компанії.	2
2	Генерація бізнес-ідеї для майбутньої міні-компанії. Оцінка бізнес-ідеї.	1
3	Соціальне підприємництво.	2
4	Вибір продукту чи послуги міні-компанії. Формування бізнес-	1

	ідеї.	
5	Зустріч з ментором. Розробка бізнес-плану.	2
6	Посади та ролі в міні-компанії. Створення стартового капіталу, випуск акцій.	1
7	Зустріч з ментором. Організація загальних зборів щодо офіційного створення міні-компанії.	2
8	Закупівлі і виробництво. Визначення собівартості одиниці продукції та розрахунок точки беззбитковості.	1
9	Бюджетування та звітування міні-компанії.	2
10	Маркетинг. Організація продажу продукції. Зустріч з ментором.	2
11	Закриття та звітування міні-компанії. Презентація на конкурс «Компанія року 2026».	2
Разом		18

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Знайомство з курсом підприємництва «Компанія». Формування команди міні-компанії.	3
2	Генерація бізнес-ідеї для майбутньої міні-компанії. Оцінка бізнес-ідеї.	3
3	Соціальне підприємництво.	4
4	Вибір продукту чи послуги міні-компанії. Формування бізнес-ідеї.	3
5	Зустріч з ментором. Розробка бізнес-плану.	3
6	Посади та ролі в міні-компанії. Створення стартового капіталу, випуск акцій.	3
7	Зустріч з ментором. Організація загальних зборів щодо офіційного створення міні-компанії.	3
8	Закупівлі і виробництво. Визначення собівартості одиниці продукції та розрахунок точки беззбитковості.	3
9	Бюджетування та звітування міні-компанії.	3
10	Маркетинг. Організація продажу продукції. Зустріч з ментором.	3
11	Закриття та звітування міні-компанії. Презентація на конкурс «Компанія року 2026».	3
15	Інд.ДЗ	20
Разом		54

Індивідуальне дослідницьке завдання (ІДЗ)

Індивідуальне дослідницьке завдання з курсу підприємництва «КОМПАНИЯ» передбачає підготовку та публічний захист реферату з однієї із запропонованих тем.

Виконання завдання спрямоване на поглиблення теоретичних знань здобувачів освіти у сфері підприємництва, розвиток навичок самостійного пошуку, аналізу та узагальнення інформації, а також формування вмінь аргументовано викладати власну позицію щодо актуальних проблем підприємницької діяльності.

Здобувач освіти самостійно обирає тему реферату із запропонованого переліку. Під час підготовки роботи необхідно опрацювати літературу,

нормативно-правові акти, аналітичні матеріали в мережі Інтернет та офіційні інформаційні ресурси.

Вимоги до оформлення реферату:

- обсяг роботи – 12–15 сторінок друкованого тексту;
- використання не менше восьми джерел інформації;
- обов'язкова наявність вступу, основної частини, висновків та списку використаних джерел;
- оформлення роботи відповідно до встановлених вимог закладу освіти.
- обсяг роботи – 18–25 сторінок друкованого тексту без урахування титульного аркуша та списку використаних джерел;
- текст виконується українською мовою;
- формат аркуша – А4;
- шрифт – Times New Roman;
- розмір шрифту – 14 pt;
- міжрядковий інтервал – 1,5;
- вирівнювання тексту – по ширині сторінки;
- абзацний відступ – 1,25 см;
- поля сторінки: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє та нижнє – по 20 мм;
- заголовки структурних елементів («ВСТУП», «ОСНОВНА ЧАСТИНА», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ») друкуються великими літерами, напівжирним шрифтом, без крапки в кінці;
- у вступі необхідно обґрунтувати актуальність теми, визначити мету та основні завдання дослідження;
- основна частина повинна містити послідовний виклад матеріалу відповідно до теми реферату;
- у висновках необхідно узагальнити результати проведеного дослідження та сформулювати основні підсумки;
- список використаних джерел повинен містити не менше трьох найменувань, оформлених відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015;
- у тексті роботи рекомендовано використовувати посилання на джерела інформації;
- за наявності таблиць, схем, діаграм або рисунків вони повинні мати назву та номер;
- робота подається в електронному вигляді у форматі PDF або DOCX через систему дистанційного навчання коледжу MOODLE.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань (рефератів):

1. Поняття підприємництва та його роль у розвитку сучасного суспільства.
2. Джерела виникнення бізнес-ідей: як знайти власну нішу.
3. Ознаки успішної бізнес-ідеї: від її задуму до реалізації.
4. Етапи створення власної справи: від ідеї до реєстрації.
5. Психологічний портрет сучасного підприємця.
6. Помилки початківців у бізнесі та шляхи їх уникнення.
7. Форми організації бізнесу: переваги та недоліки.
8. Командна робота у підприємницькому середовищі: лідерство, ролі, конфлікти.

9. Структура управління міні-компанією: функції та відповідальність учасників.

10. Планування діяльності міні-компанії: стратегічне й оперативне бачення.

11. Етика бізнесу та корпоративна культура.

12. Правові основи діяльності малого бізнесу в Україні.

13. Основи фінансової грамотності підприємця.

14. Доходи, витрати та прибуток підприємства: економічна сутність.

15. Ціноутворення та собівартість продукції в малому бізнесі.

16. Бюджетування та фінансове планування міні-компанії.

17. Ризики у підприємницькій діяльності та шляхи їх мінімізації.

18. Інвестиції та джерела фінансування стартапів.

19. Основи маркетингу: як зрозуміти потреби споживача.

20. Маркетингове дослідження ринку: методи та етапи проведення.

21. Реклама як інструмент розвитку бізнесу.

22. Роль бренду у формуванні довіри споживача.

23. Створення іміджу компанії: логотип, фірмовий стиль, слоган.

24. Онлайн-маркетинг і просування бізнесу в соціальних мережах та Інтернеті.

25. Сутність і принципи соціального підприємництва.

26. Відомі приклади соціальних підприємств в Україні та світі.

27. Екологічна відповідальність бізнесу: сучасні тренди.

28. Волонтерство та бізнес: точки перетину.

29. Як бізнес може сприяти сталому розвитку громади.

30. Гендерна рівність і соціальні ініціативи у підприємницькому середовищі.

31. Роль інновацій у розвитку малого бізнесу.

32. Цифрові технології у підприємстві: можливості для міні-компаній.

33. Електронна комерція: переваги та виклики для початківців.

34. Бізнес у сфері креативної економіки.

35. Підприємництво майбутнього: тренди, виклики, нові можливості.

36. Як розробити бізнес-план: структура, помилки, поради.

37. Підготовка до зустрічі з інвесторами або партнерами.

38. Документальне забезпечення роботи міні-компанії.

39. Комунікація з клієнтами: правила ефективної взаємодії.

40. Особистісний розвиток підприємця: тайм-менеджмент, само-менеджмент, мотивація.

41. Історія розвитку підприємництва в Україні.

42. Успішні приклади молодіжних або студентських стартапів в Україні.

43. Роль малого бізнесу в розвитку економіки Запорізького регіону.

44. Державна підтримка підприємництва та програми для молоді.

45. Громадські ініціативи й бізнес-інкубатори для молодих підприємців.

46. Вплив повномасштабного вторгнення росії на економіку України та розвиток підприємництва.

47. Роль малого та середнього бізнесу у підтримці економічної стійкості під час війни.

48. Підприємницькі ініціативи для Збройних Сил України.

49. Відновлення виробництва та релокація підприємств у воєнний час: проблеми та рішення.

50. Соціальне підприємництво під час війни: допомога переселенцям, ветеранам і постраждалим громадам.

51. Психологічна стійкість і лідерство підприємців у кризових ситуаціях.

52. Економічна безпека регіонів України в умовах воєнного стану.

53. Молодіжне підприємництво як рушійна сила післявоєнного відродження України.

54. Волонтерський рух та громадські ініціативи Запоріжжя: роль малого бізнесу у підтримці армії.

55. Підприємництво у місті Запоріжжі під час війни: адаптація бізнесу до нових умов.

Критеріями оцінювання реферату є повнота розкриття обраної теми, логічність і послідовність викладу матеріалу, самостійність виконання роботи, якість аналізу використаних джерел, обґрунтованість висновків, дотримання вимог академічної доброчесності та відповідність роботи встановленим вимогам до оформлення. Окрім того, особлива увага приділяється публічному захисту реферату студентом на визначеному (одному із останніх) заняттях курсу.

НЕФОРМАЛЬНА / ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Визнанню підлягають результати навчання здобувача освіти, здобуті у неформальній та/або інформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремим змістовним модулям (розділам), темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Загальний обсяг освітніх компонентів освітньо-професійної програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньо-професійної програми.

Пропонуються он-лайн курси, семінари, вебінари, тренінги для самостійного навчання здобувачів освіти на таких загальнонавчаних українських та світових навчальних платформах, як Prometheus (веб-адреса: <https://prometheus.org.ua/>), Edx (веб-адреса: <https://www.edx.org/>), EdEra (вебадреса: <https://ed-era.com/>), Coursera (веб-адреса: <https://www.coursera.org/>), FutureLearn (веб-адреса: <https://www.futurelearn.com/>) тощо.

Результати навчання за напрямом неформальної та/або інформальної освіти здобувачів коледжу є альтернативою виконання індивідуального завдання (ІДЗ) з дисципліни. Студенти можуть обирати: або виконувати індивідуальне завдання (ІДЗ) з дисципліни, або пройти відповідний курс за напрямом неформальної та/або інформальної освіти. В обох випадках, незалежно від обраного студентами виду роботи, максимальна кількість балів за цей вид контролю становить 20 (двадцять) балів.

8. Види контролю і система накопичення балів

Поточний контроль знань		Самостійна робота інд. завд.	Залік	Сума
Модульна атестація № 1 (30 балів)	Модульна атестація № 2 (30 балів)			
Теми 1-6	Теми 7-11			
30	30	20	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

1. Європейська рамка підприємницьких компетентностей EntreComp / Європейська Комісія, Спільний дослідницький центр. URL: https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC101581 (дата звернення: 01.09.2025).
2. Позиція Комітету з культури та освіти для Комітету з зайнятості та соціальних питань щодо політики стосовно навичок для подолання молодіжного безробіття / Європейський Парламент. URL: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CULT-AD-557165_EN.pdf (дата звернення: 01.09.2025).
3. Молодіжна зайнятість: використання конкурентоспроможності на ринку праці / Робоча група з суспільних змін Європейського круглого столу промисловців. 2015. URL: http://entrepreneurialskillspass.eu/component/attachments/?task=download&id=42:ERT_youth_employment_-_leveraging_employability (дата звернення: 01.09.2025).

4. Вплив: досягаючи вимірюваних результатів / Junior Achievement Worldwide. 2015. URL: http://archive.ja-ye.org/Download/JA%20Worldwide%20Impact%20Report%202014_low%20spr eads.pdf (дата звернення: 01.09.2025).
5. Такер Дж. Здійснюючи вплив: оцінка створення вартості «Юнацькими досягненнями» в Канаді / Бостонська консалтингова група. 2011. URL: <https://www.jaworldwide.org/inside-ja/Reports/2011%20Making%20an%20Impact%20JA%20Canada.pdf> (дата звернення: 01.09.2025).
6. Підсумування ключових результатів дослідницького проекту Інноваційного кластера підприємницької освіти щодо впливу підприємницької освіти / Дослідницький інститут Східної Норвегії. 2018. URL: <http://icee-eu.eu/component/attachments/?task=download&id=624:ICEE-Summary-of-findings-web> (дата звернення: 01.09.2025).
7. Маккалум Е., Вайхт Р., Макмуллан Л., Прайс А. EntreComp в дії: надихайся, досягай цілей: посібник користувача Європейської рамки підприємницьких компетентностей. 2018. URL: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC109128> (дата звернення: 01.09.2025).
8. Рекомендація Ради ЄС щодо ключових компетентностей для навчання протягом життя від 22 травня 2018 року. URL: [[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN)](<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0604%2801%29&from=EN>) (дата звернення: 01.09.2025).

